

Červená spála viniča

Červená spála viniča je významné hubové ochorenie, ktorého hlavnou hostiteľskou rastlinou je vinič hroznorodý. Pôvodcom je mikroskopická huba *Pseudopezizicola tracheiphila*, patriaca do triedy *Leotiomycetes*, radu *Helotiales*, čeľade *Drepanopezizaceae* a rodu *Pseudopeziza*. Za optimálne podmienky pre vznik červenej spály viniča sa pokladajú suché zimy s nedostatkom snehu a studené jarne počasie až do obdobia pučania. Ďalej je to výdatné daždivé počasie a obdobia vlhkosti listov s teplotou okolo 20°C. Prvotné príznaky pozorujeme predovšetkým na listoch viniča, kde po infekcii môžeme vidieť tmavšie žilky a žlté škvrny. Charakteristickými príznakmi sú lézie na listoch viniča, ktoré sú spočiatku žlté (na bielooplodých kultivaroch) alebo jasne červené až červenohnedé (na modrých kultivaroch). Neskoršie sa prejavuje jasná červenohnedá nekróza nápadne ohraničená žilnatinou. Včasné infekcie majú vo všeobecnosti za následok menšie straty ako neskoré infekcie. Súkvetia môžu byť tiež napadnuté pred alebo počas kvitnutia, čo spôsobí hnitie alebo vysychanie. Červená spála je viac-menej rozšírená vo všetkých krajinách Európy, kde sa pestuje vinič. Hubové ochorenie spôsobuje nepriame škody, ktoré vlastne vznikajú zmenšením asimilačnej plochy alebo vyzrievaním letorastov. Treba poznamenať, že v pravidelne ošetrovaných vinohradoch je výskyt tejto huby veľmi výnimočný, a to bez hospodárskych škôd.

Z ochranných opatrení by sme radi upozornili na dôležitosť likvidácie opadaných jesenných listov viniča z predchádzajúceho roku, lebo tým zabránime zdroju jarnej hubovej infekcie. Samotné zvýšenie obsahu humusu v pôdnom prostredí (najmä v ľahkých pôdach) pomôže vyššiemu zadržovaniu vlhky.

V rámci chemickej ochrany sú povolené nasledujúce prípravky na ochranu viniča - Airone SC, Coprantol Duo a Badge WG, ktoré majú účinné látky copper hydroxid a copper oxychlorid. Spomenuté prípravky sa používajú ako kontaktné fungicídy. Aplikujú sa prostredníctvom postreku na listy viniča. Počas kontaktu s prípravkom výtrusy húb vo veľkej miere vstrebávajú ióny Cu (medi), čiže nedochádza k vytváraniu hubových hýf. Med' je účinnejšia proti spóram než hubovému mycéliu, kvôli tomu musí byť prípravok aplikovaný pred alebo na začiatku napadnutia. Keď sa med' vstrebá, spôsobí narušenie enzýmových systémov patogénov. Ďalšou možnosť je systémový fungicíd Spirox D, ktorý tvorí kombinácia účinných látok spiroxamin zo skupiny spiroketalamínov a difenoconazolov zo skupiny triazolov. Prípravok sa vyznačuje dlhodobým preventívnym a liečivým účinkom, pričom zabraňuje syntéze sterolov a pôsobí ako demetylačný inhibítor. Všetky spomenuté prípravky sú dostupné pre profesionálneho používateľa.

V malospotrebitel'skom balení (vhodné na použitie aj pre záhradkára) sú dostupné nasledovné prípravky: Aqua Vitrin K (účinná látka vodné sklo draselné) pôsobí preventívne pred napadnutím hubovými chorobami. Povahou je vysoko alkalický (pH 10,5). Toto alkalické prostredie je nevhodné pre klíčenie a rast spór húb. Mechanicky spevní povrch rastlín, čím zabraňuje hubovým spóram v preniknutí do rastlinných pletív viniča. Prípravok sa odporúča aplikovať preventívne, a to pred nástupom hubovej infekcie. Dynali (aj vo veľkospotrebitel'skom balení) je fungicíd, ktorého prvá účinná látka difenoconazol zabraňuje vývoju húb inhibíciou biosyntézy ergosterolu v bunkových membránach. Druhá účinná látka cyflufenamid je zo skupiny fenyl-acetamidov a zabraňuje vytváraniu a rozvoju hubových štruktúr. Aby sme zabezpečili správne použitie spomenutých chemických prípravkov je nevyhnutné sa riadiť pokynmi, ktoré sú uvedené na ich etiketách!